

اسلام « برابری انسان ها » را از « برابری حقوقی » تا
 درجه « برابری حقیقی » بالا می برد و « برابری » را به
 برابری ارتقاء می دهد.

فکران بورژوازی و گردانندگان سازمان-
 های بین المللی تساوی انسانها را بصورت
 بند و اندرز و توصیه اخلاقی یا بشکل تدبیر
 سیاسی عنوان می کنند.

اما اسلام فکر « برابری عمومی »
 انسانها را يك واقعیت میداند و آن را
 يك اجل مسلم و قطعی معرفی می کند ،
 مبنای این تساوی را نیز خلقت و طبیعت

در اسلام مسأله تساوی عمومی همه
 انسانها به صورت يك واقعیت قطعی بیان
 شده است به این معنی « برابری انسانها »
 يك واقعیت و يك حقیقت است نه يك
 مصلحت و صلاح اندیشی ، از نظر اسلام
 انسانها همه از نظر آفرینش و اتماً بایکدیگر
 برابرند نه اینکه باید برابر باشند.

بخلاف طرفداران حقوق بشر و روشن-

بشناسند، گرامی‌ترین شما در پیش خداوند
برهیز کارترین شماست .

در منطق قرآن ، مردم با خصوصیات
مختلف و رنگهای گوناگون برای این
آفریده شده‌اند که با همدگر آشنا بوده و
باهم الفت داشته باشند؛ اینک از هم دوری
گزیده و به همدگر دشمنی ورزند .

این عباس در شأن نزول این آیه
می‌گوید: یکی از بردگان دختری را از
طایفه «بنی‌بهاضه» خواستار شده بود پیغمبر
به بستگان دختر فرمود که با او موافقت
کنند، آنها در پاسخ گفتند: یا رسول‌الله شما
می‌فرمائید ما دختران خود را به بردگانمان
بدهیم؟^{۱۹} .

این سخن بر پیامبر گران‌آمد و این آیه
نازل شد و بدینوسیله امتیازاتی که بشدت در
میان عرب جاهلی حکمفرما بود، ملغی
گردید.

پیامبر اکرم می‌فرماید: همه شما
فرزندان آدمید و آدم از خاک آفریده شده
کسانیکه به پدران خود بالیده و خود را
از دیگران بهتر میدانند باید از این عقیده
برگردند و گرنه در نزد خداوند، بیشیزی
ارزش نخواهند داشت .^(۳)

و نیز در خطبه حجة الوداع فرمود:
«ایها الناس! ان الله تعالی اذهب عنکم
نخوة الجاهلیة و فخرها بالاناء، کلکم لادم
و آدم من تراب لیس لعربی علی عجمی فضل

انسان میدانند.

فلسفه خلقت انسان

از دیدگاه اسلام، انسانها همه از یک
پدر و مادر مشترک آفریده شده‌اند همه انسانها
فرزندان یک پدر و مادر و اعضاء یک
خانواده‌اند.

یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم
من نفس واحدة و خلق منها زوجها و بث
منهما رجالا کثیرا و نساء» (۱)

تمام افراد بشر از نفس واحدی که همسرش
نیز از همان خلق شده ، آفریده شده.
از این دو هم مرد وجود آمده‌اند»
از این آیه برمی‌آید که: زن و مرد نیز با
یکدیگر هم ریشه و هم جنسند.

در اسلام همه افراد بشر، نژادهای
رنگارنگ و طبقات و گروهها، همه از نظر
شرافت خانوادگی و اصل و نسب، مشترک
هستند و کسی را بر کسی دیگر فضیلتی نیست
جز از راه تقوی.

«یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکرو
انثی و جعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا ان
اکرمکم عند الله اتقیکم» .^(۲)

ای مردم ما شما را از یک زن و مرد
(آدم و حوا) آفریدیم و شما را دارای رشته‌ها
و قبیله‌های مختلف قرار دادیم تا همدیگر را

۱- سوره نساء آیه ۱

۲- سوره حجرات: ۱۳

۳- تفسیر این کثیر سوره حجرات

و همچنین در حدیث دیگر آمده است :
 «الناس کلهم احرار، الا من اقر علی نفسه
 بالعبودية». (۴)
 مردم همه آزادند مگر کسی که خود به
 بردگی خویش اقرار نماید.

دعوت اسلام عمومی است

قرآن ، پس از تثبیت اصل تساوی بشر
 در پیشگاه خداوند و اصل تساوی بشر در
 اصل خلقت ، اعلام کرده که : «ما ارسلناک
 الا کافة للناس» دعوت اسلام مانند تابش
 آفتاب برای همه بندگان خدا است و
 منظور از دعوت آن نیست که ملتی را بر
 اساس عصبیت جنسی و نژادی تأسیس کند
 زیرا اینگونه عصبیت از نظر اسلام مطرود
 است .

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «لیس منا
 من دعا الی عصبیة» بلکه هدف از این
 دعوت، تأسیس امت جهانی است.

ولذا جامعه‌ای که پیامبر اکرم (ص) در
 نخستین مراحل دعوت تشکیل داد افراد
 آنرا از نژادهای مختلف برگزید، صهب
 از روم بلال از حبشه ، سلمان از ایران
 و خباب از مصر و علی (ع) هم از عرب

الابالتقوی». (۱)

«ای مردم! خداوند غرور جاهلیت و
 تفاخریه نیاکان را از میان برده همه از نسل
 آدم هستید و آدم از خاک به وجود آمده ،
 هیچ عربی، نسبت به عجمی فضیلت و برتری
 ندارد مگر به تقوی».

در بیان دیگری فرماید : «الناس کلهم
 سواء کاستان المشطه». (۲)

مردم مانند دندان‌های شانه با هم
 برابرند .

روزی علی (ع) در یک سخنرانی عمومی
 فرمود: «ای مردم! از روز نخست کسی
 برده یا کنیز به دنیا نیامده، مردم همگی
 آزادند... اکنون چیزی رسیده است و ما
 به مساوات تقسیم خواهیم کرد» آنگاه
 شروع به تقسیم کرد و به هر کس سه دینار
 داد و به مردی از انصار سه دینار داد ،
 سپس غلام سیاهی آمد به او نیز سه دینار
 داد .

مرد انصاری گفت: یا امیر المؤمنین!
 این برده‌ای بود که دیروز آزادش کردم ،
 من و او را مساوی قرار دادی؟ فرمود :
 «من در کتاب خدا نظر کردم و کسی را نسبت
 به کسی برتر نیافتم». (۳)

۱- بنابه نقل احمد امین در فجر الاسلام ص ۷۹

۲- من لایحضره الفقیه ص ۵۷۵

۳- کافی، ج ۸ ص ۴۶۹ چاپ اخوندی - بنقل : نهضت شعوبیه : حسینعلی ممتحن

مؤمنان علی (ع) خرماها را طبق معمول خوب و بد کرده بود و هر قسمت را به نرخ می فروخت علی (ع) او را از این عمل منع نمود و خرماهای خوب و بد را مخلوط کرد و دستور داد همه را بیک قیمت بفروشد. (۳)

بدین ترتیب اسلام تمام امتیازات دروغی طبقاتی را حذف و دژ محکم بردگی را می شکنند و نظام طبقاتی را از بنیاد ویران میسازد و اختلاف طبقاتی را در هر قیافه و بهر شکلی که باشد، به شدت محکوم می کند.

تساوی حقوقی نتیجه تساوی خلقی

پس از نظر اسلام انسان ها از لحاظ آفرینش و خلقت باهم مساوی هستند از این وحدت آفرینش و وحدت انسانیت، استقلال و آزادی فردی استنباط می شود زیرا تساوی در خلقت، تساوی در شخصیت و استقلال را پدید می آورد.

و همچنین نتیجه طبیعی تساوی خلقی و طبیعی انسانها نیز تساوی و برابری حقوقی آنهاست.

اعضاء این جامعه کوچک بین الممالی بودند. (۱)

مخاطب اسلام، خواص و زبندگان، اشراف و نجباء، فلاسفه و علماء یا به قول بعضی ها «پاکخونان» نیست و اسلام از این قبیل تقسیم بندی های مصنوعی که مکتب های مختلف جامعه شناسی، سیاسی اجتماعی، اقتصادی و تاریخی بر آن بنیاد شده اند، کاملاً بیزار است.

اسلام با هیچ فکری مثل نظام طبقاتی مخالفت نکرده است زیرا فکر طبقاتی با توحید و فکر توحیدی تضاد کامل دارد، و لذا هر چیزی که باعث تقویت این فکر مذموم باشد، اسلام از آن بشدت جلوگیری می نماید.

گویند: روزی غلام سیاهی با عبد الرحمن ابن عوف که از سرمایه داران بزرگ عرب بشمار می رفت، نزاعشان شد عبد الرحمن خشمگین شده به او گفت: «ای سیاه زاده» چون این سخن به گوش پیامبر رسید بر آشت و به عبد الرحمن فرمود: «هیچ سفید زاده ای بر سیاه زاده برتری ندارد جز به تقوی و پیروی از حق». (۲)

همچنین خرما فروشی در زمان امیر

۱- علی (ع): السباق خمسة: فانا سابق العرب وسلمان سابق فارس وصهيب سابق

الروم وبلال سابق الحبشه وخباب: سابق النبط - خصال صدوق

۲- سیستم سیاسی اسلام: باقر شریف قرشی ص ۱۵۳

۳- ایران و اسلام: ۲۱۳-۲۱۴

این تفوق و برتری مورد قبول اسلام است .

در اسلام هر فردی حق دارد بقدر کافی از مواد غذایی و وسیله تحصیل و بهداشت استفاده کند و از نعمت تعلیم و تربیت مانند دیگران بهره‌مند شود، و چون هر کس به اندازه استعداد طبیعی خود از امکانات و شرایط مساوی استفاده می‌نماید و چون استعدادها مختلف است قهراً تفاوت‌های طبیعی بین افراد اجتماع بوجود می‌آید و این نوع اختلاف و تفاوت طبیعی است و قوام جامعه به آن بستگی دارد و زندگی بدون آن امکان‌پذیر نیست. چنانکه در روایت هم آمده است که: « اگر مردم در زندگی مساوی باشند، هلاک می‌گردند»

علی (ع) به این حقیقت اشاره کرده می‌فرماید: « الناس یولدون و یظلون احراراً متساوین فی الحقوق » مردم آزاد متولد می‌شوند و در حقوق نیز باهم مساوی هستند. (۱)

باید دانست اسلام این اصل فطری و طبیعی را هم قبول دارد که استعداد افراد بشر متفاوت است و اصول تعلیم و تربیت نیز برای این امر، حسابی قایل شده است ولی اسلام لازم می‌داند برای شکوفائی استعدادها امکانات و میدان عمل و فعالیت برای همه مساوی باشد، آنگاه اگر فردی تنها به استعداد خدادادی و طبیعی خود «نه به عنوان دیگر» از دیگران پیشی گرفت،

۱- به نقل سیستم سیاسی اسلام ص ۱۴۹

سپاس از مسلمانان آگاه و اندیشمند

پس از اعلام: «مؤسسه بخش کتب مفید» در مجله، با استقبال و تشویق کم سابقه امت آگاه و روبروشدیم و با احساس اشتیاق و علاقه شدید مردم به کتابهای اصیل و سالم، به مسئولیت و وظایف خطیر خویش بیش از پیش پی بردیم.

با اینکه آغاز کار و فهرستی ناقص تهیه شده بود در عین حال نامه‌های فراوانی با تقدیر و ابراز علاقه، برای دریافت کتاب به دفتر مجله سرازیر شد.

برادری از آلمان، لزوم این کار را مورد توجه قرار داده و نوشته است: « این کار برای مسلمانان، مخصوصاً برای مسلمانان، خارج از کشور، که دسترسی به کتب مفید کمتر دارند، قدمی بسیار ارزنده و خدمتی مسئولانه است » ما امیدواریم با یاری خدای متعال و هم فکری و همکاری برادران و خواهران، بتوانیم نقائص این اقدام را مرتفع نموده پاسخگوی آنان باشیم و کتاب‌های سودمند و مورد اطمینان در اختیارشان قرار دهیم ضمناً در صدد هستیم که فهرست کامل تهیه نموده به پیوست ارسال داریم.

دفتر مجله مکتب اسلام - «دائرة بخش کتب مفید»